

Sygn. akt IV P-Pm 163/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Człuchowie IV Wydział Pracy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Marek Osowicki
Protokolant:	sekretarz sądowy Anna Górską

po rozpoznaniu w dniu 28 kwietnia 2016 r. w Człuchowie

sprawy z powództwa (...) Spółka z o.o. w P.

przeciwko M. K.

o odszkodowanie z tytułu naruszenia przez pracownika zakazu konkurencji

1. Zasądza od pozwanego M. K. na rzecz powoda (...) spółka z o.o. w P. kwotę 13 750,00 zł (trzydzieści tysięcy siedemset pięćdziesiąt złotych 00/100) wraz z ustawowymi odsetkami w wysokości 8% od dnia 6 listopada 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i w wysokości 7% od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty
2. Zasądza od pozwanego M. K. na rzecz powoda (...) spółka z o.o. w P. kwotę 2 505,00 zł tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt IV P 163/15

UZASADNIENIE

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. wniósł przeciwko M. K. o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 10 000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wezwania tytułem kary umownej za naruszenie zakazu konkurencji oraz kwoty 3.750.00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wezwania tytułem zwrotu nienależnie wypłaconego odszkodowania z tytułu obowiązywania zakazu konkurencji i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że pozwany był zatrudniony u powoda na podstawie umowy o pracę początkowo na okres próbny z dnia 1.07.2013 r, a następnie na podstawie umowy o pracę na czas określony od 1.10.2013 roku do dnia 30.09.2015 roku, zmienionej porozumieniem z dnia 1.12.2014 roku, na stanowisku doradca agrotechniczny. Stanowisko pracy pozwanego wiązało się z dostępem do szczególnie ważnych informacji. Z tego też względu powód w umowie o pracę zawarł klauzulę o zakazie konkurencji w trakcie trwania stosunku pracy i po jego ustaniu jak również klauzulę poufności. W umowie o zakazie konkurencji pozwany zobowiązał się nie prowadzić działalności konkurencyjnej w stosunku do działalności prowadzonej przez pracodawcę w czasie trwania stosunku pracy oraz 4 miesiące po jego ustaniu. Powód zobowiązał się, że w zamian za przestrzeganie przez pozwanego zakazu konkurencji po ustaniu stosunku pracy będzie mu wypłacał odszkodowanie w wysokości 50% jego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, płatnego w równych ratach miesięcznych od pierwszego miesiąca po stosunek pracy uległ rozwiązaniu

w dniu 30.05.2015 r. w wyniku wypowiedzenia umowy o pracę dokonanego przez pozwanego ustaniu stosunku pracy. W czerwcu powód dowiedział się, że pozwany współpracuje z podmiotem konkurencyjnym wobec powoda firmą (...) Sp. z o.o. 11 września 2015 roku w obecności świadków: W. S. i K. W., D. M., podając się za osobę fikcyjną – rolnika, który prowadzi gospodarstwo rolne w obszarze działania pozwanego – telefonicznie skontaktował się z pozwanym z zapytaniem o możliwość dostawy 20 ton wapna. Pozwany oświadczył, że jest w stanie dostarczyć ten towar oraz potwierdził, że współpracuje z firmą (...) Sp. z o.o. Rozmowa została nagrana. Potwierdzeniem rozmowy jest wysłanie przez pozwanego wiadomości e-mail z firmy konkurencyjnej adresu Pani A. K. (1) – z kalkulacją ceny oraz wynikami badań wapna. Powód wypłacił pozwanemu odszkodowanie za przestrzeganie przez pozwanego zakazu konkurencji po ustaniu stosunku pracy za okres od czerwca do sierpnia 2015 roku, łącznie w kwocie 3 750 zł.

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa strony powodowej w całości jako oczywiście bezzasadnego i nieudowodnionego. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew podniósł, że od 8.09.2015 r. do 1.10.2015 r. był zarejestrowany jako bezrobotny. W zakresie przeprowadzenia rozmowy w sprawie zakupu wapna i wysłania wiadomości e-mail wskazał, iż te dowody zostały pozyskane z naruszeniem przepisów k.p.k. i k.k.

Sąd ustalił co następuje:

M. K. był zatrudniony w powodowej spółce na podstawie umowy o pracę początkowo na okres próbny z dnia 1.07.2013 r. a następnie na podstawie umowy o pracę na czas określony od 1.10.2013 roku do dnia 30.09.2015 roku, zmienionej porozumieniem z dnia 1.12.2014 roku, do 30.05.2015 r. na stanowisku doradca agrotechniczny.

(dowód: umowy o pracę k.14-22, świadectwo pracy k.23,)

Pozwany M. K. 11.05.2015 r. złożył powodowej spółce wypowiedzenie umowy o pracę ze skutkiem na dzień 31.05.2015 r. Umowa o pracę rozwiązała się 30.05.2015 r.

(dowód: wypowiedzenie umowy o pracę k.25, pismo powodowej spółki k.26).

Prezydent G. decyzją z 16.06.2015 r. uznał pozwanego z dniem 10.06.2015 r. za osobę bezrobotną i decyzją z 8.09.2015 r. przyznano mu zasiłek dla bezrobotnych od 8.09.2015 r. a decyzją z 6.10.2015 r. pozbawiono powoda zasiłku, z powodu podjęcia pracy.

(dowód: 57-59).

Strony w umowie o pracę z 30.09.2013 r. w § 5 przewidziały klauzulę o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy przez okres 4 miesięcy. W przypadku niewykonania zobowiązania o którym mowa w pkt I, pracownik zapłaci na , rzecz pracodawcy karę umowną w wysokości 100% wynagrodzenia zasadniczego pracownika wypłacanego mu przez pracodawcę w okresie ostatnich 4 miesięcy kalendarzowych poprzedzających ustanie stosunku pracy.

(dowód: umowa o pracę k.15).

Wynagrodzenie zasadnicze pozwanego wynosiło 2.500 zł.

(dowód: porozumienie zmieniające umowę o pracę k.18).

Za przestrzeganie przez pozwanego zakazu konkurencji po ustaniu stosunku pracy za okres od czerwca do sierpnia 2015 roku, powodowa spółka wypłaciła pozwanemu łącznie w kwotę 3.750 zł.

(dowód: k. 31-33).

D. M. 11 września 2015 roku w obecności świadków: W. S. i K. W., podając się za osobę fikcyjną – rolnika, który prowadzi gospodarstwo rolne w obszarze działania pozwanego – telefonicznie skontaktował się z pozwanym z zapytaniem o możliwość dostawy 20 ton wapna. Pozwany oświadczył, że jest w stanie dostarczyć ten towar oraz potwierdził, że współpracuje z firmą (...) Sp. z o.o. Pracownicy powodowej spółki widywali pozwanego w czerwcu

2015 r. w samochodzie firmowym firmy (...) a klienci powodowej spółki dostawali sms-y, iż pozwany pracuje w innej firmie i można u niego zamawiać produkty agrochemiczne.

(dowód: zeznania świadków z 28.04.2016 r. k.81-82 D. M. od 00:20:43 do 00:36:05, K. W. od 00:38:58 do 00:53:23).

Pozwany 11.09.2015 r. wysłał wiadomość e-mail z firmy konkurencyjnej (...) A. adresu Pani A. K. (1) – z kalkulacją ceny, kosztów transportu oraz wynikami badań wapna.

(dowód: wydruk wiadomości e-mail k.27-29).

Powodowa spółka w związku z powzięciem informacji, iż pozwany dopuścił się złamania zakazu konkurencji, pismem z 8.06.2015 r. wezwała powoda do natychmiastowego zaprzestania prowadzenia wobec (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. działalności konkurencyjnej.

(dowód: k.13).

Pozwany w piśmie z 18.06.2015 r. wskazał, iż nie złamał zakazu konkurencji.

(dowód: k.49).

Powodowa spółka pismem z 14.10.2015 r. wezwała pozwanego do zapłaty katy umownej i zwrotu wypłaconego odszkodowania za przestrzeganie przez pozwanego zakazu konkurencji po ustaniu stosunku pracy.

(dowód: k.10).

Pozwany w piśmie z 27.10.2015 r. oświadczył, iż nie podjął pracy w firmie konkurencyjnej w okresie zakazu konkurencji.

(dowód: k.48).

Była partnerka pozwanego A. K. (1) w okresie od czerwca do połowy września 2015 r. pracowała w firmie (...) sp. z o.o. z siedzibą w B..

(dowód: zeznania A. K. k.80 od 00:07:14 do 00:20:43).

Pozwany M. K. podjął pracę w firmie (...) sp. z o.o. w B. od 1.10.2015 r., będącej firmą konkurencyjną dla powodowej spółki.

(bezsporne).

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

W czasie trwania umowy o pracę strony mogą zawrzeć umowę o zakazie konkurencji pracownika z pracodawcą, której konsekwencje wywierają skutki prawne dopiero po zakończeniu stosunku pracy z danym pracodawcą (art. 101² k.p.).

Sąd podziela stanowisko Sądu Najwyższego, iż pracownik ma obowiązek wykonać umowę o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy z należytą starannością (art. 355 § 1 KC), która obejmuje także obowiązek sprawdzenia, jaki jest zakres działalności (np. gospodarczej) nowego pracodawcy i czy zakres ten nie pokrywa się z zakresem działalności dotychczasowego pracodawcy. Pracownik nie może bronić się zarzutem, że nie był mu znany zakres działalności dotychczasowego i nowego pracodawcy, chyba że mimo dołożenia należytej staranności nie był w stanie tych okoliczności ustalić bez możliwości przypisania mu zaniedbań (art. 471 KC). Przy ustalaniu, czy pracownik podjął działalność konkurencyjną w związku z zatrudnieniem u nowego pracodawcy, decydujące znaczenie ma treść

umowy o zakazie konkurencji (art. 101[2] § 1 KP w związku z art. 101[1] § 1 KP i art. 65 § 1 KC). Jeżeli umowa nie przewiduje zakazu podejmowania działalności na określonym w niej (takim samym lub podobnym) stanowisku pracy (z takim samym lub podobnym zakresem obowiązków), lecz przewiduje ogólny zakaz podejmowania zatrudnienia na rzecz podmiotu prowadzącego działalność konkurencyjną w stosunku do dotychczasowego pracodawcy, to należy przyjąć, że zakaz obejmuje zatrudnienie na każdym stanowisku w tym podmiocie konkurencyjnym (por. Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, (...) i Spraw Publicznych z 2011-03-15, I PK 224/10).

Należy zgodzić się też z poglądem Sądu Najwyższego, że działalnością konkurencyjną dla konkretnego stosunku zobowiązaniowego łączącego pracownika i pracodawcę, może być sformułowana w umowie o zakazie konkurencji w sposób pozostawiony swobodnej decyzji samych stron (ich zgodnemu zamiarowi i celowi zawartej przez nie umowy - art. 65 § 2 KC, nastawionej przede wszystkim na ochronę interesów pracodawcy), w oderwaniu od obiektywnych kryteriów ustalenia istnienia stosunku konkurencji, przewidzianych w prawie stanowionym. Brak jest przekonujących argumentów, które miałyby przemawiać za stanowiskiem, że w związku z brakiem w art. 101[1] § 1 KP definicji działalności konkurencyjnej do ustalenia, czy określona działalność ma charakter konkurencyjny, stosowane powinny być definicje działalności konkurencyjnej z innych dziedzin prawa, a w szczególności definicja zawarta w art. 4 pkt 11 w związku z art. 4 pkt 9 ustawy z 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331 ze zm.). Ustawa ta zawiera przede wszystkim regulacje o charakterze publicznoprawnym dotyczące ochrony konkurencji oraz ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Nie jest to część prawa pracy (vide: Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, (...) i Spraw Publicznych z 2010-06-23, II PK 374/09).

W przypadku naruszenia przez byłego pracownika zakazu konkurencji wiążącego po ustaniu stosunku pracy, pracodawcy alternatywnie służyć będą przeciwko byłemu pracownikowi następujące roszczenia:

a) roszczenie o zapłatę kary umownej za naruszenie postanowień umowy określającej zakres klauzuli konkurencyjnej, pod warunkiem że strony zawarły w umowie zapis o karze umownej,

b) roszczenie o odszkodowanie za szkodę wyrządzoną przez pracownika w wyniku przekroczenia zakazu konkurencji wynikającego z umowy. Ten rodzaj roszczeń może być wykorzystany przez pracodawcę zarówno gdy strony nie zawarły w umowie zapisów o karze umownej, jak również gdy kara umowna nie pokrywa wartości wyrządzonej pracodawcy szkody, a strony przewidziały w umowie możliwość dochodzenia roszczeń na zasadach ogólnych, ponad wartość kary umownej, jeśli szkoda ją przekroczy,

c) roszczenie o zwrot bezpodstawnie pobranego przez byłego pracownika odszkodowania karencyjnego w sytuacji, gdy był pracownik naruszył obowiązujący go zakaz, a pracodawca, występując z roszczeniami, odstępuje od umowy zawartej z byłym pracownikiem.

(tak: M. A., S. naruszenia klauzuli konkurencyjnej, M. rok 2001 numer 11).

Zatem w umowie o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy dopuszczalne jest zastrzeżenie kary umownej na rzecz byłego pracodawcy w razie niewykonania lub nienależytego wykonania przez byłego pracownika obowiązku powstrzymania się od działalności konkurencyjnej, art. 483 KC w związku z art. 300 KP (tak: wyrok SN z 2003-10-10 I PK 528/02 OSNAPiUS 2004/19/336/890).

Sąd podziela też stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z 6.04.2011 r. (II PK 229/10), iż naruszenie przez byłego pracownika umowy o zakazie konkurencji upoważnia byłego pracodawcę (niezależnie od domagania się odszkodowania za naruszenie zakazu konkurencji na podstawie art. 471 czy 483 k.c.), do wstrzymania wypłaty dalszych rat odszkodowania przewidzianego w art. 101² § 3 k.p., poczynając od daty powzięcia o tym wiadomości przez pracodawcę, a jeżeli pracodawca wypłacał raty odszkodowania w czasie gdy doszło do naruszenia tego zakazu przez byłego pracownika - do żądania ich zwrotu na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu (art. 405 i nast. k.c.).

W rozpoznawanej sprawie bezsporne było, iż strony łączyła umowa o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy (§ 5 umowy o pracę z 30.09.2013 r.).

Pozwany nie kwestionował też faktu, iż firma (...) sp. z o.o. w B. prowadzi działalność konkurencyjną z powodową spółką (...) w zakresie sprzedaży nawozów sztucznych i środków ochrony roślin.

Istotą sporu było ustalenie czy pozwany w okresie od 30.05.2015 r. do 30.09.2015 r. podjął działalność konkurencyjną określoną w treści § 4 umowy o pracę z 30.09.2013 r.

W sprawie bezsporne było, iż pozwany 30.05.2015 r. rozwiązał umowy o pracę z powodową spółką i do dnia 8.09.2015 r. pozostawał bezrobotnym bez prawa do zasiłku.

Jak wynika z zeznań byłej partnerki pozwanego A. K. (1) w okresie od czerwca do połowy września 2015 r. pracowała w firmie (...) sp. z o.o. z siedzibą w B. i pozwany dawał jej rady co do jej pracy w tej firmie oraz raczej nic za nią nie robił.

Pozwany od 1.10.2015 r. podjął pracę w firmie konkurencyjnej dla powodowej spółki tj. również w (...) sp. z o.o. z siedzibą w B..

W ocenie sądu z jasnych, logicznych i wiarygodnych zeznań świadków D. M. i K. W., jednoznacznie wynika, iż D. M. podając się za rolnika, telefonicznie skontaktował się z pozwanym zapytaniem o możliwość dostawy 20 ton wapna. Pozwany oświadczył, że jest w stanie dostarczyć ten towar oraz potwierdził, że współpracuje z firmą (...) Sp. z o.o., oraz iż pracownicy powodowej spółki widywali pozwanego w czerwcu 2015 r. w samochodzie firmowym firmy (...) a klienci powodowej spółki dostawali SMS-y, iż pozwany pracuje w innej firmie i można u niego zamawiać produkty agrochemiczne.

Powyższe zeznania znajdują potwierdzenie w treści e-maila z 11.09.2015 r., wysłanego z poczty firmowej partnerki pozwanego A. K. (1) „agka@polishagro.pl” podpisanego nazwiskiem pozwanego.

Świadek A. K. (1) nie potrafiła wyjaśnić dlaczego powyższy mail jest podpisany nazwiskiem pozwanego a nie jej.

Pozwany nie kwestionował wysokości kary umownej czy wysokości wypłaconego mu przez powodową spółkę odszkodowania z tytułu powstrzymania się pozwanego od działalności konkurencyjnej.

Zdaniem sądu powodowa spółka w toku postępowania wykazała, iż pozwany w okresie zakazu konkurencji, bez zgody powodowej spółki, podjął działalność konkurencyjną wobec strony powodowej.

Mając na uwadze powyższe sąd na podstawie przepisu art. 101² § 1 k.p. w zw. z art. 101¹ § 1 k.p. i 483 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p. zasądził od pozwanego na rzecz powodowej spółki łączną kwotę 10.000 zł tytułem kary umownej za naruszenie zakazu konkurencji i na zasadzie art. 405 k.c. w zw. z art. 300 k.p. 3.750 zł tytułem zwrotu bezpodstawnie pobranego przez pozwanego odszkodowania karencyjnego.

O kosztach procesu orzeczono na mocy przepisu art. 98 k.p.c. i § 11 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielanej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U z 2002r., nr 163 , poz. 1349 z zm.), zasądzając od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 2.505 zł z tytułu zwrotu kosztów procesu, na którą składa się kwota 688 zł opłaty od pozwu, 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa i 1800 zł wynagrodzenia pełnomocnika.